

Oudejaarsoverweging 31 december 2021 Hilda de Haan

Zusters en broeders , gemeente van Christus

Er is geen eenvoudiger en tegelijkertijd diepreikender omschrijving te geven van het geheim van het menselijk leven dan de weg van het gezin van Nazareth. De kern van dat geheim is even eenvoudig als veelomvattend. Het voortbestaan op onze planeet hangt hier van af. Maria, Jozef en t kindje Jezus vormden het model van ons menselijke samenleven. Zij hebben op unieke wijze van elkaar gehouden. Het is eigen aan ons leven dat je het vertrouwde achter je moet laten. Er kwamen wijzen, herders en dieren rond de baby. Die nieuwe plek kan een ervaring worden van Gods verlangen naar jou. Waar zo geleefd wordt, vergadert Christus ons tot zijn mensenfamilie. In het duistere machtspolitiek van Romeinse rijk waar volkeren op drift raken, ziet dit koninklijk kind het levenslicht.

In het schilderij wat hier getoond wordt verandert ineens het perspectief. Zaten we zo-even in de wereld waar wordt geteld en niet voor ieder een plek is komen wij de tempel binnen Simeon en Hanna .De tegenstelling kan niet groter zijn. De *hemel* werkt niet met nummers, maar in de volkstelling- waar dit kind door machtigen niet wordt opgemerkt- is juist dit kind van Godswege een belofte van leven en vrede. Hij krijgt een naam en Wat voor een ! Redder, Wonderbare Raadsman, Vredevorst. Iets groots begint met iets kleins of liever de Kleine uit de voederbak weet u nog wel. Zijn nadering begint letterlijk met babystappen! Hij gaat met ons niet uit de hoogte maar door de pijn en moeite van het leven met ons te dragen om *ieder* een naam en gezicht te geven. Het is een ontroerend beeld: de oude Simeon, met de nog maar acht dagen tellende Jezus in zijn armen. Hij zingt een danklied, waarin oeroude woorden van de profeet Jesaja doorklinken. "al wat ik verlangde is me nu ten deel gevallen". Bach verwerkt het in "Ich habe genug". Een lang leven van volwassen zijn en oud worden heeft hem hier gebracht, tot dit allereenvoudigste zijn. In deze twee kunstwerken drukt Rembrandt uit hoe hij op zijn leven

terugkijkt en op welke manier hij zijn aardse bestaan loslaat. Hiervoor schilderde Rembrandt de terug keer van de verloren zoon die berooid thuiskomt en waar de Vader hem omarmt. Hij laat ons achter met de boodschap van Simeon en Hanna die klaar zijn om met een dankbaar hart deze wereld te verlaten . In deze Simeon spiegelt Rembrandt zichzelf. Hanna de profetes, staat zo dicht bij hem, dat ze samen haast *een* zijn. Rembrandt heeft zich kennelijk niet alleen herkend in de oude lofprijzende Simeon maar evenzeer in deze profeterende vrouw met een gezicht dat getekend is door veel verdriet en eenzaamheid.

Van hen ontvangt Jezus ontvangt zijn naam in de tempel. In hen licht het Oude Testament op! Lucas schrijft naar aanleiding van Samuel! Samuel betekent God hoort. Simeon betekent God heeft gehoord. Simeon heeft gewacht en gewaakt. Samuel heeft Saul gezalft en David maar ook Salomon Alle drie hebben ze de belofte niet waargemaakt. Het volk diende vreemde goden en zij deden wat kwaad was in de ogen van de Heer. Geleerden kijken niet naar het kind! De wijzen uit het oosten wel! Hanna en Simeon zien en gaan in de zekerheid dat de belofte is vervuld. Hoe in het leven te staan is vaak het raadsel van ons leven in die tijd. Als Rembrandt van Rijn in 1669 – 63 jaar oud – aan de Rozengracht overlijdt, staat dit schilderij te drogen op zijn schildersezels. Wij zien Simeon in *claire obscur* vol tederheid, intimiteit en verstillig

Simeon heeft een leefstijl met een open toekomst, een levensstijl van een bergbeklimmer die steeds verder kijkt en reikt. De heilige Geest is in hem en stuurt hem in de stampvolle tempel naar de ontmoeting met het kind. Hierin wordt de belofte bevestigd. Wie trouw het aloude woord bewaart zal de eerste zijn die het nieuwe begroet! Daarin is de stokoude man heel jong! In het schilderij van Rembrandt kijkt hij omhoog en lijkt blind maar *focust hij met een kristalhelder innerlijke blik, waarmee hij geleerd heeft Gods tijd, moment en aanwezigheid op te merken. Hij zingt een lofprijzing met het kind in zijn handen als een open gebedshouding.*

Sommigen zien in de ogen van Rembrandt het Licht van de Heilige geest :een vergezicht, een geheim! Dit vergezicht geeft een blik op de weidsheid van de wereld die open gaat. De basis van het vertrouwen is nooit vanzelfsprekend. Het vraagt

ontvankelijkheid en bereidheid. *Dat gaan van Simeon, Hanna en Rembrandt staat voor vrijmaken, ontlasten, laten gaan naar een nieuwe Morgen, maar toont ook vlijmscherp wie wij zijn in ons verzet en onze overgave.* De weg van dit kind brengt Gods reddende, vergevende, genezende, bevrijdende vernieuwende kracht. Er is geen bewijs of leer maar een kind in de armen. God komt aan het licht op vele plekken, ontmoetingen en gebeurtenissen. Het kind Jezus dat geboren werd, dat betekent dat datgene wat wij lijfelijk meemaken met alle pijn van dien door God zelf gedeeld en gedragen wordt. In de broosheid en in de kwetsbaarheid van het bestaan komt God ons heel nabij.

Hanna en Simeon laten in dit opzicht zien hoe betrokkenheid op de Messiaanse geschiedenis maatschappelijke verschillen overstijgt. Ouder worden is een leerschool in ontvangen.

Het actieve leven van plannen en getallen is voorbij. Dat kan een 'verheldering van ogen' geven. Je krijgt meer oog voor de werkelijkheid.

Wat zegt de schrift over de diepste aardlagen der ziel in de seizoenen van het leven Als we in de leerschool van Simeon en Hanna oud durven te worden. De liefde opmerken in het schilderstuk van je gelooide huid, in vingers die minder zeker worden met een stille messiaanse toewijding. Hoe openbaart zich het geheim van die liefde.?

Herkent u ook van die Simeons en Hanna's om u heen ? Sta daar even een moment bij stil...

Deze ruimte van aanwezigheid bij ons klein menselijke leven is volgens christenen de ultieme bron van hoop want God blijft *niet buiten ons lot* maar neemt het mee en *tilt het op*. Hij vormt ons leven van binnen uit om tot een jaar van de heer. Als je wordt als een kind zul je t koninkrijk binnengaan, in onze cultuur zou Jezus t omkeren; als je niet durft te worden als de ouden zul je niet herboren worden. *Wij kunnen oefenen wat zij deden; door de Geest gedreven bidden vasten, Hem aan in ons hart dragen. Dan zal zijn liefde op je toekomen in het gelaat van de mensen en de dingen om je heen en het zal zeer goed zijn. AMEN*